

29

1684, 5

JACOBI BORNII Jcti
LIPSIENSIS

PROGRAMMA
DE PROMOTIONE
PER SALTVM.

* (56) *

PROCANCELLARIUS
JACOBUS BORNIUS Jctus &c.
LECTORI BENEVOLO
MULTAM SALUTEM DICIT
ET EUNDEM
AD PROMOTIONEM
DOCTORALEM
OFFICIOSE INVITAT.

Promotio, quæ per saltum fit, in Can. 50. Synodi Sardicensis *περὶ κληρικῶν* dicta, semper exosa non minus, quam nociva habita est; sive quod per repentinos homines, ut plurimum, parum & Ecclesiæ & Reipublicæ consultum crederetur, sive quod gressus hujusmodi ambitiosi non rarò viam ad ruinam eorum sternerent, qui ita cursum suum transcurreunt. Quemadmodum enim ad ardui & excelsi ædificii verticem aliter, quam per scalarios gradus, sine periculo non ascenditur, ita & ad honorum dignitatumque culmen rapido præcipitique cursu, non satis tutò quisquam evehitur. Graviter hinc monet Modestinus Jctus, ut gradatim honores deferantur, Edicto, & ut à minoribus ad majores perveniantur, epistola Divi Pii ad Titianum constitutum esse. Consentit Callistratus, dum scriptum reliquit, gerendorum honorum, non promiscuam facultatem, sed ordinem certum, huic rei adhibitum esse, neque prius majorem magistratum quenquam, nisi minoribus tulserit, gerere posse: Non secus ac

ac

ac Honorius Imperator, de Tyronibus constituit: Tyrones semper in scholis posteriori loco ponendos, nec enim pati se, quemquam celsiorem gradum obtinere, nisi cui & laborum assiduitas & stipendiorum prolixitas suffragentur. Pontificio potissimum Jure, nefas censetur, & pro crimine reputatur, si Clericus uno ex septem ordinibus omisso, ceteros susceperit: indèque cum de Canonicis delictis, agendum sibi proposuisset Decretalium Compiler, huic tractatui Titulum de clerico per saltum promotò, inseruit, & Zosimus Papa, in Epistola, ad Isichium Salonitanum Episcopum data, perquam severe: si officia secularia Principem locum, non vestibulum actionis ingressis, sed per singulos gradus examinatis temporibus deferunt, quis ille tam arrogans, tam impudens invenitur, ut in cœlesti militia, quæ propensius ponderanda, & sicut aurum, repetitis ignibus exploranda, statim dux esse desideret, cum tyro ante non fuerit, & prius velit docere, quàm discere? Asuescat in domini castris in lectorum primitus gradu divini rudimenta servitii; nec illi vile sit Exorcistam, Acolytum, Sub-Diaconum per ordinem fieri, nec hoc saltu, sed statutis majorum ordinatione temporibus. Jam verò ad Presbyterii fastigium talis accedat, ut & nomen ætas impleat, & meritum probitaris stipendia antè acta testentur; jure inde summi Pontificis locum sperare debebit. Amplius qui prætermisissis aliquibus gradibus non superbia, sed negligentia, ad majorem ascenderit, à majoribus abstinere debere, usque donec congruo tempore prætermisissos acceperit, Alexander Tertius jussit. Quamvis meritò observandum, omne illud, quod circa ordines hos, & de repetitione prætermisissorum dispositum, ex enixa septem ordinum assertionem profectum esse, quos tamen, maximè propter choragium missaticum Idololatricum, commenti sunt Pontificii; & primis Ecclesiæ temporibus constitutum haud fuisse, ut in unoquoque gradu, is ministerium præberet, qui ad Sacerdotium promoveri vellet, vel hoc solum convincit, quod Cajus Pontifex primum

se instituti hujus, autorem gloriatur. Ita enim ille, in Epistola ad Felicem: Apostoli & eorum successores Presbyterorum & reliquorum Ordinationes debite statuerunt; ego vero constituo, quod illi non statuerunt, nempe ut ad ordines Ecclesiasticos gradatim ascendatur; Si quis, addens, Episcopus esse meretur, sit primò Ostiarius, deinde Lector, postea Exorcista, inde sacretur Acolytus, demum Subdiaconus, & postea Presbyter, exinde Episcopus. Cardinalis quidem Baronius, ut & Pontificii dogmatis, & Caji auctoritatem integram & intemeratam, quantum in se est, servet, docet, Caji constitutionem & assertum, exaudiri debere de casu, quo promovendus aliquis est in Episcopum, de cætero utique & ante Caji tempora non licuisse cuiquam, saltuatim ascendere ad Ordines superiores: sed rationem ipse non addit, cur potius ante Cajum potuerit aliquis, contempta ordinum serie, ad Episcopatum pro vehi, minimè verò ad sacerdotium, cum tamen Episcopus nunquam, nisi Sacerdos prius ordinetur, & ipse Pontifex sine sacerdotio esse non possit. Omnibus utique constat ex Actis Apostolorum, Matthiam immediate ordinatum fuisse Apostolum; neque per ordines minores transisse. De se ipso Paulinus narrat, cum apud animum suum constitisset, sese cultui divino in clero mancipare, & humilitatis affectu, per omnes gradus ecclesiasticos ire, principio ab ostiario factu, dum Laicus adhuc tempus opportunum captaret, de repente Barcinone à populo raptum, & tractum ad Episcopum, Presbyterum ordinatum: Sed licet ita, neq; ex divino, neq; ex primitiva Ecclesie instituto, ordines isti, gradusq; in ordinibus, ex præscripto Pontificii juris introducti, servandi sint, nihilominus & in functionibus sacris, præproperas promotiones non facile admittendas, ex Lege Justiniani Imperatoris facile probamus, nisi cum ob signem alicujus probitatem, eruditionem aut egregia merita, evidens tale quid exposcat utilitas, tum enim annalium scanfiliumque Legum, gratiam fieri, absurdum non fuerit. Omnino ab ipso Episcopatu, muneris eccle-

ecclesiastici, non uni, & nostra memoria, magno ecclesiae bono, initium fecere, non secus, ut Pompejum à summo Imperio Magistratus initia, auspiciatum legimus, qui non abs re, de se ipso dicit apud Plutarchum, militiae numeros omnes se implevisse, & omnes sub se Imperatore. Digna est sanctio ecclesiastica Divi Augusti Electoris Saxoniae, hanc in rem prodita, quae legatur; ita autem illa Tit. Wie ein Kirchen-Diener vor den Consistorialen. 2c. Weil auch bis dahero nicht geringe Unordnung und Zergeruß hieraus erfolget/das junge/und der Kirchen-Sachen unersahne Studiosi, denen die ritus ecclesiae noch nicht bekannt/die auch selbst noch Lehrens und Unterweissens nothdürfftig/gleich von denen hohen und particular-Schulen / auff die Pfarren geführet werden / Verordnen und wollen Wir/das hinführo/so viel möglich/keiner auf eine Pfarr verordnet werde / er habe denn zuvor eine zeitlang auff einem Diaconat gedienet &c. & post: Da aber einer in examine dermassen gelehrt / geschickt und erfahren/auch mit Gaben zu lehren ausgerüstet/ und im Predigen schon geübet / darzu derer rituum Ecclesiae nothdürfftiglich berichtet / erfunden/mag mit demselben dispensiret/und solche Person ohne Mittel des Diaconats zu einem Pfarrer verordnet und angenommen werden. Sed non in Ecclesia & Republica tantum per gradus, ad officiorum summa, eundem est, in studiis etiam nostris, cum civilis sapientiae culmen appetitur, triplici gradu iter parandū, majores nostri voluerunt, Baccalaureatu, Licentia, Doctoratu. Et quidē Andr. Alciatus eum, qui prioribus neglectis, Doctorum insignia consecutus est, minus ritè provectum esse, neque Doctoribus concessa immunitate, Privilegiisque frui debere putat. Verendum hinc nobis est, ne dubium à quopiam moveatur, an fas fuerit, morem Majorum nostrorum, quo iis, qui in Doctores juris promovendi erant publicè, seorsim distinctisq; vicibus, & Licentiatu & Doctoralis gradus conferebatur, immutare ita, ut nunc uterque eodem die tribuatur, & an non & sic, de qua haecenus dictum, per saltum promotio fiat. Sed salva res est, neque enim de essentia est, Licentiatu, ut loquuntur, peculiari & separato actu, atq; adeo solennitate notabili conferri debere, cum in hac nihil aliud agatur, quam ut concedatur potestas capessendi honores Doctorales, quod quò ritu, quib9 ceremoniis, quove tempore

pore fiat, nihil refert: neque etiam Ordini nostro dicta Lex unquam est, Licentiatos non, nisi alio die, quam quò Doctoratus ipse confertur, proclamari debere, quin potius mandatum nobis, id agere seriò, ut, quâcunq; ratione in hujusmodi Promotionibus parcamus sumptibus, quo cesset tandem inimica fama, quâ dudum, præter meritum nostrum, nullibi, quàm hic Lipsiæ, in easdem majores fieri impensas, jactitatur. Insuper & ipsi solennitati Licentiaturæ debitæ non quicquam decedit, ritusque omnes ante hac observati, hodieque religiosè omninò custodimus. Nec nobis negotium facessunt, Pontificiæ Constitutiones, quibus interdictum est, ne plures sacri Ordines, unâ eâdemq; die conferri possint: Quin potius, tanta hætenus est libertas Academica, in honoribus hujusmodi tribuendis, quantam sibi Pontifex Romanus, in conferendis suis ordinibus sumit, ad exemplum Clementis VI. qui Imbertum Delphinatus Principatu abdicato, noctu natalis Domini, ad omnes sacros ordines, uno ductu promovit. Non ergò sive nobis, sive nostris inde metuimus; sed ex autoritate *Reverend. Seren. ac Celsissimi Principis ac Domini, Domini CHRISTIANI, Ducis Saxonie, Julie, Clivie ac Montium, Postulati Administratoris Episcopatus Martisburgensis, Landgr. Thur. Marchio-Misnia, & utriusque Lusatie, Principalis Dignitatis Comitis Hennebergæ, Comitis in Marca, Ravensberg & Barby, Dynasta in Ravensstein &c. Nutritii nostri benignissimi, Cancellarii Academiæ hujus perpetui, Domini mei Clementissimi, qui Pro-Cancellariatus munus, hac vice benignissimè mihi demandavit, ad proximum Jovis diem, qui sextus currentis modò mensis Novembris est, iterum tribus Jurium Candidatis, quos ante has paucas septimanas, publicè omnibus, ut quasi in ordine, super natalibus vita, moribus, eruditione, rebusq; condignè gestis, scrutinium fieret, præsentavimus, nimirum*

GEORGIO QVIRINO POECKELIO. QVIRINO HARTMANNO SCHACHERO, Lipsiensibus, & ANDREÆ CHRISTOPHORO ROESNERO, Calba-Saxonii, & Baccalaureatus, & Licentiaturæ & Doctoratûs Gradum, conferendum, in Templo Academico decrevimus. Quam Panegyrim, ut & Rector Academiæ Magnificus, & utriusque Reipublicæ Proceres, & Nobilissimi Domini Studiosi, præsentia sua illustriorem faciant, enixè rogo. P. P. Postridie Kal. Novembr.

Anno 1684.

Nur für den Lesesaal!

Leipzig, Diss., 1684

ULB Halle

3

006 774 873

WMA

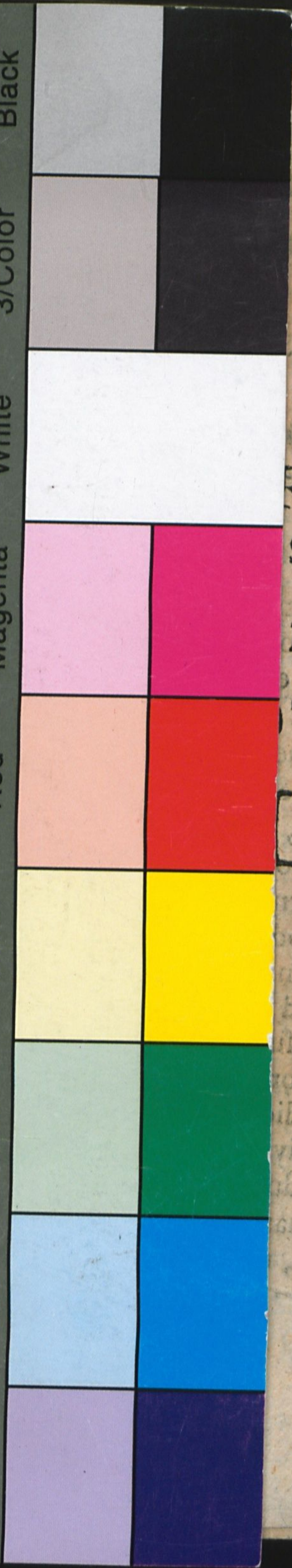

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

29
1684, 5
RNIJCTI
SIS
MMA
TIONE
LTVM.

